

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Baggrunden og formålet med lovforslaget

Folketingets Miljø- og Planlægningsudvalg afgav den 16. juni 2000 en beretning, hvori et flertal i udvalget opfordrede regeringen til i Folketingssamlingen 2000/2001 at fremlægge lovforslag, der kan skabe rammerne for et effektivt og fremtidssikret pant- og retursystem for emballager til øl og sodavand (kulsyreholdige læskedrikke).

Af udvalgets beretning fremgår, at flertallet kan tilslutte sig miljø- og energiministerens planer om, at der skal gennemføres en effektivisering og udbygning af butikernes modtagefaciliteter for emballager til øl og sodavand, der også skal kunne indrettes til at kunne tage imod engangsemballage.

Flertallet er enig i, at systemet bør indrettes til at være så forbrugervenligt som muligt, og at der bør være krav til returprocenten for engangsemballage, hvis de tillades generelt, der på sigt skal være mindst 95. Returprocenten for genpåfyldelige emballager skal mindst være 98.

Flertallet i udvalget støtter samtidig en model, der sikrer, at dagligvarebutikkerne får en økonomisk kompensation for håndteringen af øl og sodavandsemballager.

Desuden opfordres regeringen til at sikre, at alle, der producerer eller importerer øl og sodavand til salg i dagligvarehandlen i Danmark, bidrager til finansieringen af effektiviseringen af emballagemodtagelsen i butikkerne på fair, lige og gennemsigtige betingelser, og at hele dagligvaremarkedet så vidt muligt samles i ét pant- og retursystem.

Lovforslagets fremkomst skal navnlig ses i lyset af følgende:

Det danske returflaskesystem har i mange år været kendetegnet ved en meget høj indsamlingsprocent (omkring 100) og systemet bidrager betydeligt til den danske indsats for affaldsminimering.

Introduktionen af flere nye emballagevarianter primært til læskedrikke i løbet af 1990'erne har imidlertid skabt stigende problemer med håndtering i daglig-

varehandelen. Der er en risiko for, at det hidtil velfungerende system ikke fuldt ud vil kunne opretholdes, hvis håndteringen ikke lettes i dagligvarehandlen. Sker det ikke, vanskeliggøres returtagningen, og det kan i sidste ende få miljømæssige konsekvenser i form af lavere returprocenter.

Det er et centralt element i den danske returflaskeordning, at det med undtagelse af import generelt ikke er tilladt at markedsføre øl og sodavand i engangsemballage. Der er endvidere et absolut forbud mod brug af emballager af metal (dåseforbudet). Kommissionen har anlagt sag ved EF-Domstolen mod den danske stat. Kommissionen har nedlagt påstand om, at den danske regering ved at opretholde et krav om, 1) at dansk fremstillet øl og læskedrikke kun må markedsføres i en godkendt genpåfyldelig emballage, og 2) at øl og læskedrikke ikke må markedsføres i metalemballage, ikke har opfyldt sine forpligtelser efter emballagedirektivet (Europa-Parlamentets og Rådets Direktiv 94/62/EF af 20. December 1994) og EF-traktaten. Regeringen har nedlagt påstand om frifindelse.

Regeringen har ingen aktuelle planer om at ændre ved de gældende emballagebestemmelser. Det er imidlertid hensigtsmæssigt i alle tilfælde at have de fornødne lovgivningsmæssige rammer på plads for iværksættelse af et effektivt system til indsamling og genanvendelse også af engangsemballager. Denne lovgivning vil i alle tilfælde være en forudsætning for, at den høje danske miljøstandard med hensyn til håndteringen af øl- og sodavandsemballager kan opretholdes, hvis det skulle komme til den situation, at retursystemet fremover også vil skulle rumme engangsemballager i større mængder.

Lovforslaget har som hovedformål at skabe de lovgivningsmæssige rammer for et såvel mere effektivt som fremtidssikret pant- og retursystem til gavn for miljøet. Lovforslaget har indenfor denne ramme følgende delformål:

Forslaget skal for det første sikre grundlaget for gennemførelse af en række forbedringer af det eksisterende pant- og retursystem for øl og sodavand (kulsyreholdige læskedrikke) på genpåfyldelig emballage.